

BOEKBESPREKING

A Glossary of Genetics and Cytogenetics — Classical and Molecular, third completely revised edition by Rigomar Rieger, Arndt Michaelis Melvin M. Green. Springel-Verlag Berlin Heidelberg New York 1968.

Een vrij uitvoerig woordenboek van ruim 500 bladzijden, kompres gedrukt. Het aantal uitvoerige woordenboeken of encyclopaedieën is niet gering, zelfs in ons kleine land. Pas is Oosthoek's Encyclopaedie in 16 delen volledig, of de Grote Winkler Prins komt van de drukpers. Of zij alle een debiet hebben? Doch deze Glossary bestrijkt een veel groter taalgebied.

De inhoud ervan bestaat uit de gebruikelijke termen op het gebied van genetica en van celleer, voorzover het onderzoek van de cel en haar onderdelen, de chromosomen, bij de genetica betrokken is. De cytogenetica gaf uitkomsten o.m. ter verklaring van de wetten van Mendel. Aan deze uitgave zijn er twee voorafgegaan, in het Duits, onder de titel: „Genetisches und Cytogenetisches Wörterbuch”, onderscheidenlijk in het jaar 1954 en in 1958 verschenen. Doch deze derde uitgave is niettemin een geheel nieuw boek. De beide eerstgenoemde auteurs zijn werkzaam aan het Institut für Kulturpflanzenforschung te Gateleben, de laatstgenoemde (Green) aan het Departement of Genetics, Davis (Calif.).

De termen worden in het algemeen beknopt uiteengezet; het boek geeft in het uitgebreide kader der terminologie voortreffelijke inlichtingen. Ook aan het evolutievraagstuk is aandacht besteed, gelijk valt op te maken uit trefwoorden als „selection”, „microevolution” en „macroevolution”. Onder de diverse termen rond „mutation” komen wij ook de term Plasmatische mutatie tegen. Voor het begrip: modificatie van lange duur is de Duitse term: „Dauermodifikation” (Jollos 1921) gehandhaafd. Sommige trefwoorden zijn met figuren toegelicht.

Voor degene, die inlichtingen wenst omtrent termen uit de genetica en cytogenetica, termen van voorheen en van thans, is dit boek waardevol, een betrouwbare gids.

J. E. Schulte.

Geschiedenis van de biologie door A. Delaunay, Ned. vertaling van P. G. M. Wellen-Leeuwenberg. Uitg. Scheltema en Holkema, Amsterdam 1968.

Dit boek laat personen en feiten die de biologische wetenschap gemaakt hebben in chronologische volgorde de revue passeren, vanaf Aristoteles, (350 v. Chr.) tot en met de eerste harttransplantatie door Barnard (1967).

Duidelijk springt steeds in het oog hoe een bepaalde ontdekking de gezichtseinder van de biologie weer verruimde: zo zijn enkele bladzijden gewijd aan de nederlander van Leeuwenhoek en zijn eerste microscoop. Overigens valt slechts nog Ingen Housz en Hugo de Vries de eer te beurt vermeld te worden (bv. Went, 1924, groeistoffen, of Eykman, 1897, vitamines, worden niet vermeld).

Het boek is overdadig gelardeerd met foto's en tekeningen uit oude boekwerken die voor ons moeilijk toegankelijk zijn; het verhoogt de leesbaarheid ten zeerste.

Jammer is het dat een auteursregister en zakenregister ontbreekt.

W.M.-v.d.G.

Dr. C. Naaktgeboren: *Voortplanting bij het dier. Paring, bevruchting, embryonale ontwikkeling en geboorte*. Uitg. N. Kluwer, Deventer 1967. Prijs f 39.—.

De informatie die over bovengenoemd onderwerp ter beschikking stond, heeft geen gelijke tred gehouden met de groeiende belangstelling voor deze materie.

De bioloog van professie zal daarom gaarne naar dit boek grijpen waarin op instructieve wijze alle facetten die met de voortplanting te maken hebben wetenschappelijk en categorisch beschreven staan. De embryonale ontwikkeling bij de gewervelde dieren is fundamenteel behandeld en duidelijk geïllustreerd.

Aan het gedrag der dieren vóór en tijdens de paring, vóór, tijdens en na de geboorte zijn enkele hoofdstukken gewijd: onderwerpen waar tot nu toe weinig aandacht aan is besteed alhoewel men er juist vanwege de observaties aan huisdieren sterk voor geïnteresseerd is.

Een zeer aanbevelenswaardig boek, helder van opbouw, prettig geschreven en rijkelijk voorzien van foto's, die grotendeels door de schrijver zelf zijn genomen.

Chr.

Prof. Dr. K. Lorenz: *Ik sprak met viervoeters, vogels en vissen*. Uitg. Ploegsma, Amsterdam. Vertaald door Han Rensenbrink. 7de druk, 1969.

In 1954 werd in Jrg. 44 van ons Maandblad op blz. 39 een der eerste drukken van dit boek beschreven; dat we nu reeds aan de 7de druk toe zijn spreekt voor zich zelf. Het is 'n bestseller gebleken, die van jaar op jaar wordt bijgewerkt maar waarbij de oorspronkelijke opzet nooit aan spanning inboet.

De naam Lorenz behoeft geen verdere aanbeveling!

Chr.

P. M. Grand: *Art préhistorique*. La Bibliothèque des arts, Paris-Lausanne 1967; 57 F.

Werd tot nu toe de parietale kunst beoordeeld vanuit de aesthetische en de magisch-symbolische gezichtshoek, sinds de publicaties van A. Leroi-Gourhan is de nadruk meer komen te vallen op de onderlinge relatie der diverse tekeningen, die tot dan toe elk apart beoordeeld en bestudeerd waren.

Deze recente studie is in het boek van Madame Grand nog nader uitgediept; de nieuwe visie laat de evolutie zien die de paleolithische kunst in een tijdsbestek van 20.000 jaren achtereenvolgens heeft meegemaakt en die men in de diverse stijl- en associatiegroepen kan terugvinden als een homogene, religieus-getinte, „eigen” periode in de kunstgeschiedenis.

De $\pm$ 100 abstracte tekens, die de onderzoekers steeds sterk geïntrigeerd hebben, worden grotendeels geïnterpreteerd als realistische tekens ter aanduiding van de sexen, een opvatting die nog wel aan kritiek onderhevig zal blijken.

Het boek bevat over de honderd reproducties, grotendeels fraai in kleuren uitgevoerd weshalve naar nederlandse maatstaven de prijs van het spectaculaire boek aan de lage kant is en zeker zijn weg zal vinden.

Ph.